

2023

CHEMISTRY

Paper : CHE0100104

(Chemistry-I)

Full Marks : 45

Time : 2 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

Answer either in English or in Assamese.

1. Answer the following multiple-choice questions. $1 \times 5 = 5$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ উত্তৰ চিনাক্ত কৰা :

(a) How many radial nodes does a $3p$ atomic orbital possess ?

(i) 0

(ii) 1

(iii) 2

(iv) 3

Contd.

3p অবিটেলের পরিধিমুখী নিষ্কম্প বিন্দুর সংখ্যা কিমান ?

- (i) 0
 - (ii) 1
 - (iii) 2
 - (iv) 3
- (b) An atom with a valence electronic configuration of $1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$ belongs to group
- (i) 3
 - (ii) 5
 - (iii) 11
 - (iv) 15

$1s^2 2s^2 2p^6 3s^2 3p^3$ ইলেক্ট্রনীয় বিন্যাসৰ পৰমাণু এটা
পৰ্যাবৃত্ত তালিকাৰ _____ বৰ্গৰ অন্তর্গত।

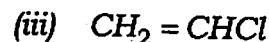
- (i) 3
- (ii) 5
- (iii) 11
- (iv) 15

- (c) The square of a wave function, Ψ^2 , is found to be zero for a certain region of an atom. This finding is interpreted as
- (i) It is highly likely to find the electron in this region
 - (ii) The probability of finding the electron in the region where is null
 - (iii) The probability of finding the electron in the region where is low
 - (iv) The shape of the orbital will be spherical

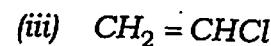
এটা পৰমাণুৰ কোনো এটা অংশত এটা তৰংগ ফলনৰ
বৰ্গৰ মান শূন্য পোৱা গ'ল। ইয়াক আমি এনেকৈ ব্যাখ্যা
কৰিব পাৰো :

- (i) ইলেক্ট্ৰন এটা এই অংশত পেৱাটো অতি
সন্তারনাপূৰ্ণ
- (ii) ইলেক্ট্ৰনটো এই অংশত পোৱাৰ সন্তারনা শূন্য
- (iii) ইলেক্ট্ৰনটো এই অংশত পোৱাৰ সন্তারনা নিম্ন
- (iv) অবিটেলটোৰ আকৃতি গোলাকাৰ

(d) Which of the following compounds has no isomer?

তলত দিয়া কোনটো যৌগৰ সমযোগী নাই?

(e) The compressibility factor, Z for an ideal gas is

(i) greater than 1

(ii) less than 1

(iii) 1

(iv) 0

আদর্শ গেছৰ সংকোচনশীলতা গুণাংক, Z

(i) 1 তকে অধিক

(ii) 1 তকে কম

(iii) 1

(iv) 0

2. Answer **any five** of the following questions :

$$2 \times 5 = 10$$

তলত দিয়া প্রশ্নসমূহৰ বিকোনো পঁচটাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Plot the radial part of the wave function ($R(r)$) versus radius (r) for the $3p$ orbital.

$3p$ অৰবিটেলৰ পৰিধিমুখী ফলনৰ ($R(r)$) বিপৰীতে
ব্যাসার্ধৰ (r) লেখ আঁকা।

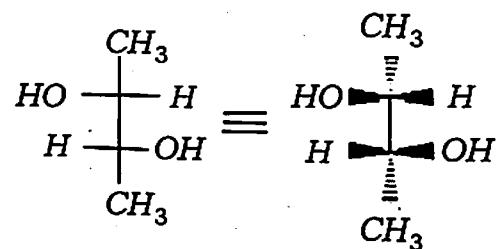
(b) Give the ground state electronic configuration for Si.

Si ৰ ভূমিক্ষৰ ইলেক্ট্ৰন বিন্যাস লিখা।

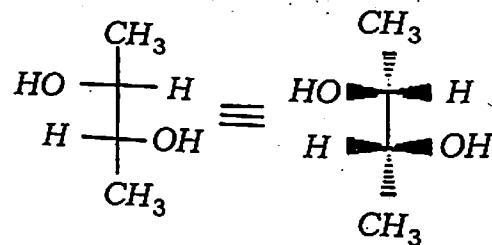
(c) Find the Z_{eff} from Slater's rule for an Ar $3p$ electron.

শ্লেটাৰ নিয়মৰ সহায়ত অৱ অৱ $3p$ ইলেক্ট্ৰনৰ Z_{eff}
গণনা কৰা।

- (d) Fischer projection for a molecule is given below; draw the Sawhorse and Newman projections for the same.

তলত এটা অণুর ফিশার অভিক্ষেপ দিয়া হৈছে তাৰ ছ-হৰ্ট আৰু নিউমেন অভিক্ষেপ আঁকা।

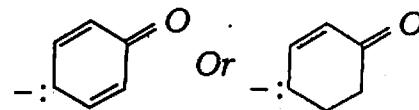
- (e) Explain what the photoelectric effect is meant by.

আলোকবেদ্যুতিক পৰিঘটনা মানে কি ব্যাখ্যা কৰা।

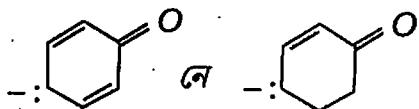
- (f) What is inductive effect in organic molecules?

জৈৱ অণুৰ আগমনিক প্ৰভাৱ কি?

- (g) Which compound is a stronger base?

তলৰ কোনটো যোগ অধিক স্বারকীয়?

- (h) Why does the behaviour of real gas deviate from ideal gas behaviour?

কিয় বাস্তৱ গেছৰ আচৰণ আদৰ্শ গেছৰ আচৰণৰ পৰা বিচ্যুতি ঘটে?

- (i) Define the compressibility factor of a gas.

গেছৰ সংকোচনশীলতা গুণাংকৰ সংজ্ঞা দিয়া।

- (j) What are Newtonian and non-Newtonian liquids?

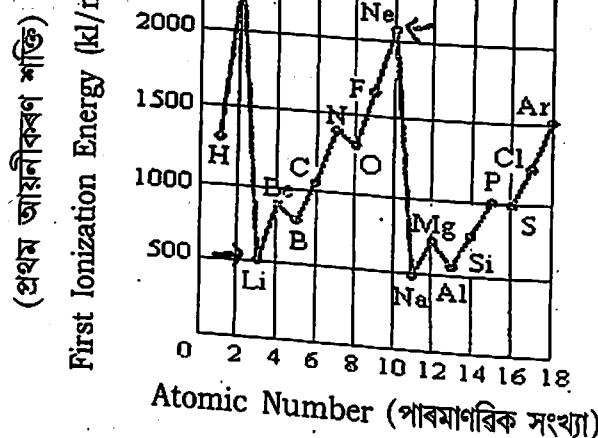
নিউটনীয় আৰু অ-নিউটনীয় তৰল কি?

3. Answer **any four** of the following questions :

$$5 \times 4 = 20$$

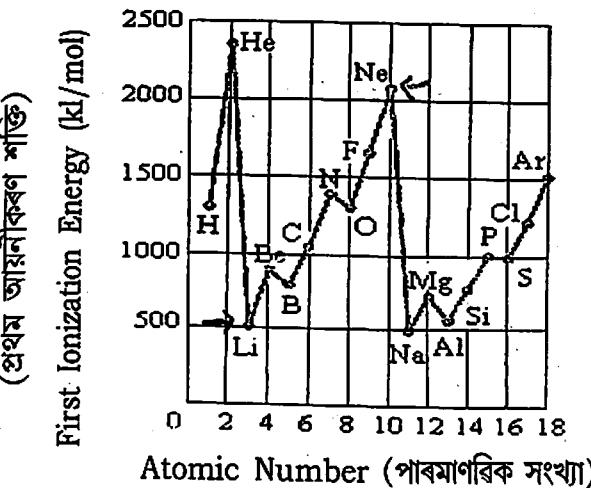
তলৰ যিকোনো চাৰিটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

- (a) The graph of ionization energy (IE) versus atomic number for the elements through Ar (figure below) shows that the IE increases from Li to Ne. Why the graph shows maxima at Be and N, and minima at B and O?

(প্ৰথম আয়নীকৰণ শক্তি)

H ৰ পৰা *Ar* লৈ আয়নীকৰণ শক্তিৰ বিপৰীতে পারমাণবিক সংখ্যাৰ লেখ এখন দিয়া হৈছে। দেখা গৈছে যে *Li* ৰ পৰা *Ne* নলৈ আয়নীকৰণ শক্তি বাঢ়িছে। কিন্তু *Be* আৰু *N* কিয় ওপৰত আৰু *B* আৰু *O* তলত আছে ?

- (b) Explain why halogens have largest electron affinities.

হেলজেনসমূহৰ ইলেক্ট্ৰন আসক্তি সৰ্বোচ্চ কিয়, ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) What are the hybrid orbitals of the carbon atoms in the following molecules?

$$1+1+1+1+1=5$$

- (i) H_3C-CH_3
- (ii) $H_3C-CH=CH_2$
- (iii) $CH_3-C\equiv C-CH_2OH$
- (iv) $CH_3CH=O$
- (v) CH_3COOH

তলত দিয়া অণুবোৰত থকা কাৰ্বন পৰমাণুৰ সংকৰিত
অৰবিটেলবোৰ কি?

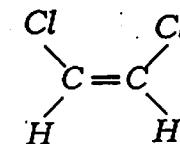
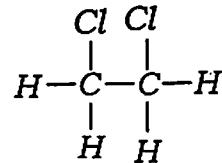
- (i) H_3C-CH_3
- (ii) $H_3C-CH=CH_2$
- (iii) $CH_3-C\equiv C-CH_2OH$
- (iv) $CH_3CH=O$
- (v) CH_3COOH

- (d) Sketch the shapes of the following molecular orbitals: σ_{1s} , σ_{1s}^* , π_{2p} and π_{2p}^* . How do their energies compared?

$$4+1=5$$

σ_{1s} , σ_{1s}^* , π_{2p} আৰু π_{2p}^* আণৱিক অৰবিটেল
কেইটাৰ আকৃতি অংকন কৰা। ইহঁতৰ শক্তি
তুলনামূলকভাৱে কেনেকুৰা?

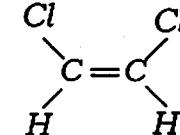
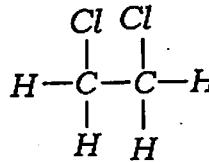
- (e) The compound 1, 2-dichloroethane ($C_2H_4Cl_2$) is nonpolar, while cis-dichloroethylene ($C_2H_2Cl_2$) has a dipole moment:

1, 2-dichloroethane cis-dichloroethylene

On the basis of bonding considerations,
explain why 1,2-dichloroethane is
nonpolar but cis-dichloroethylene is
polar.

1, 2-ডাইক্লোইথেন ($C_2H_4Cl_2$) অ-ধৰীয় কিন্তু cis-
ডাইক্লোইথিলিন ($C_2H_2Cl_2$) ৰ দিমেৰ আমক আছে।

1, 2-ডাইক্লোইথেন cis-ডাইক্লোইথিলিন
যৌগ দুটাৰ বানানি বিবেচনা কৰি কাৰণ ব্যাখ্যা কৰা।

- (f) Briefly explain Planck's quantum theory and explain what a quantum is. What are the units for Planck's constant?

$$3+2=5$$

প্লাঙ্কের কোরান্টাম তত্ত্ব চমুকে ব্যাখ্যা করা আৰু কোরান্টাম মনে কি ব্যাখ্যা কৰা। প্লাঙ্কের ধূৰকৰ এককবোৰ কি?

- (g) Define the co-efficient of viscosity. Discuss the effect of temperature and pressure on the viscosity of a liquid.

$$1+4=5$$

সান্দেহ গুণাংকৰ সংজ্ঞা দিয়া। তৰলৰ সান্দেহৰ ওপৰত উষ্ণতা আৰু চাপৰ প্ৰভাৱ আলোচনা কৰা।

- (h) What is Boyle's temperature? Show that Boyle's temperature, $T_B = \frac{a}{Rb}$ where a and b are van der Waals constants.

$$1+4=5$$

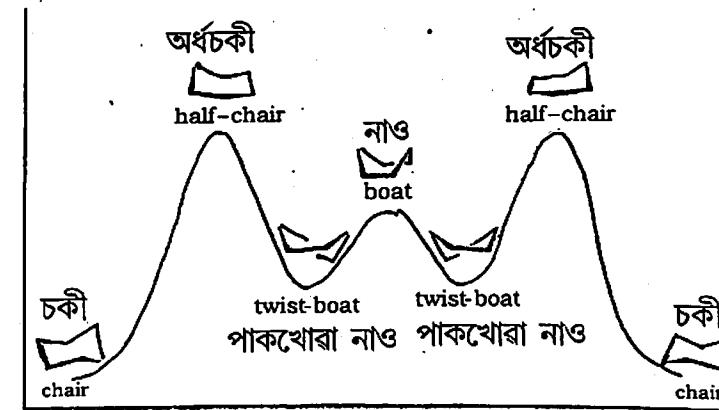
বয়লৰ উষ্ণতা কি? দেখুৱা যে বয়লৰ উষ্ণতা,

$$T_B = \frac{a}{Rb} \text{ য'ত } a \text{ আৰু } b \text{ ভাণুৰ রালছ ধূৰক।}$$

4. Answer **any one** of the following questions : $10 \times 1 = 10$

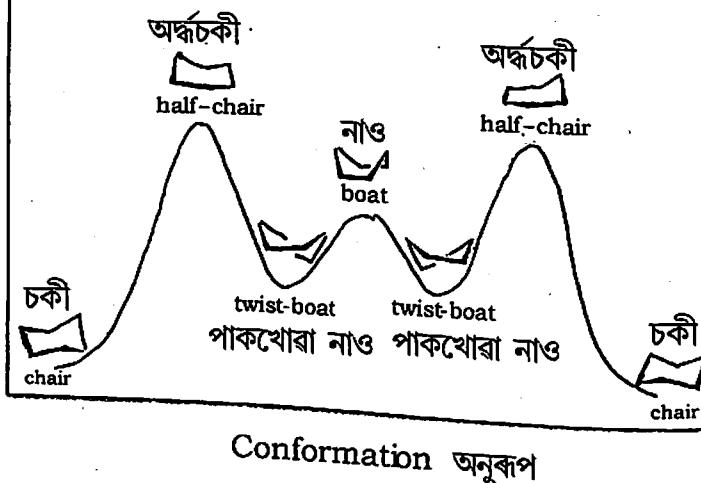
তলৰ যিকোনো এটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ কৰা :

- (a) As cyclohexane goes from one chair conformation to the other (note that the two chairs are equivalent), it has to go through several other forms (conformations) — half-chair, twist boat, and boat, as shown below: $2.5 \times 4 = 10$

Conformation অনুৰূপ

- (i) Why is the half-chair conformation very unstable (with high energy)?
- (ii) Why is twist boat less stable than the chair conformation?

- অর্ধচকী অনুৰূপটো অতি অস্থির কিয় (শক্তি বেছি) ?
- পাকখোরা নাও অনুৰূপটো কিয় চকী অনুৰূপটোকে কম স্থির ?

- What is responsible for the fact that twist boat is slightly more stable than the boat conformation ?
- Identify the flag-pole hydrogens in the boat conformation.

চাইক্সেলেন এটা চকী অনুৰূপ পৰা আন এটা চকী অনুৰূপলৈ সলনি হওতে (দুয়োটা চকী অনুৰূপেই সম্মুখীন) অন্য অনুৰূপ কেইটামানৰ মাজেৰে পাৰ হ'ব লাগে। সেই অনুৰূপবোৰ — অৰ্ধচকী, পাকখোরা নাও আৰু নাও অনুৰূপ :

- পাকখোরা নাও অনুৰূপটো নাও অনুৰূপওকৈ অলপ স্থিৰ হোৱাৰ কাৰণ কি ?
 - নাও অনুৰূপত ফ্ৰেগপল হাইড্ৰ'জেনকেইটা দেখুওৰা।
- (b) Bohr gave an atomic model based on quantum theory.
- Briefly describe Bohr's theory of hydrogen atom and how it explains the appearance of an emission spectrum.
 - The first line of Balmer series occurs at a wavelength of 656.3 nm. What is the energy difference between the two energy levels involved in the emission, which results in this spectral line ?
 - What are ground and excited states ? $4+4+2=10$
- বৰে কোৱান্টাম তত্ত্ব ওপৰ ভিত্তি কৰি এটা পাৰমাণবিক আহি আগবঢ়ায়।
- হাইড্ৰ'জেন পৰমাণুৰ ব'বৰ তত্ত্ব চমুকৈ বিৱৰণ দিয়া কৰা আৰু ই কেনেকৈ হাইড্ৰ'জেনৰ নিৰ্গমন বৰ্ণালী ব্যাখ্যা কৰে বুজাই লিখা।

(ii) বামাৰ শ্ৰেণীৰ প্ৰথম বেখাৰ তৰংগ দৈৰ্ঘ্য 656.3 nm । এই বেখাৰ নিৰ্গমনত জড়িত কক্ষপথ দুটাৰ মাজৰ শক্তিৰ পাৰ্থক্য কিমান?

(iii) ভূমিক্ষৰ আৰু উভেজিত স্বৰ কি?

- (c) Define critical temperature, critical pressure and critical volume. Derive the expressions for these critical constants in terms of van der Waals constants a and b . $3+7=10$

ক্ৰান্তিক উষ্ণতা, ক্ৰান্তিক চাপ আৰু ক্ৰান্তিক আয়তনৰ সংজ্ঞা দিয়া। ভাণ্ডাৰ ৱালছ ধৰক a আৰু b থকাকৈ, ক্ৰান্তিক ধৰক কেইটাৰ অভিব্যক্তি উলিওৱা।

- (d) Define the terms surface tension and surface energy. Derive an expression for surface tension determination by capillary rise method.

Calculate the height to which water will rise in a glass capillary if the radius of the tube is 0.02 cm . The surface tension of water is 72.8 dyne cm^{-1} . $3+4+3=10$

পৃষ্ঠাটাৰ আৰু পৃষ্ঠাশক্তিৰ সংজ্ঞা দিয়া। কৈশিক নলী উখান পদ্ধতিৰে পৃষ্ঠাটাৰ নিৰ্গয়ৰ বাবে এটা অভিব্যক্তি উলিওৱা। এটা 0.02 cm কৈশিক নলীৰ মাজেৰে পানী কিমান ওপৰলৈ উঠিব নিৰ্গয় কৰা। (পানীৰ পৃষ্ঠাটাৰ 72.8 dyne cm^{-1})।